

Sygn. akt I C 564/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Wojtunik

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2018 roku w Jaśle

sprawy z powództwa K. Ś. (1)

przeciwko A. Ś. (1)

o wydanie rzeczy ruchomej ewentualnie zapłatę

I. oddała żądanie główne,

II. oddała żądanie ewentualne,

III. zasądza od powoda K. Ś. (1) na rzecz pozwanego A. Ś. (1) kwotę 2.417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 564/16

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Jaśle z 02.03.2018 r.

W pozwie wniesionym 04.08.2016 r. powód K. Ś. (1) domagał się nakazania pozwanemu A. Ś. (1) wydania ruchomości w postaci piły spalinowej, wozu z burtami, cyrkularki z piłą tarczową, silnika elektrycznego, śrutownika, koparki do ziemniaków, hydroforu z silnikiem, 2 dywanów, mebli kuchennych, mebli pokojowych, narożnika, kuchenki gazowej, kuchenki elektrycznej dwupalnikowej, szafy i stołu warsztatowego z imadłem, ewentualnie zasądzenia kwoty 6.400,00 zł. Jednocześnie wnosił o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że na mocy umowy darowizny z (...) przekazał działkę nr (...) położoną w S., zabudowaną budynkiem mieszkalnym, na rzecz brata - pozwanego A. Ś. (1). Powód wskazał, że przedmiotem darowizny była wyłącznie nieruchomość wraz z zabudowaniami, natomiast pozwany zatrzymał jednocześnie objęte żądaniem ruchomości i odmawia ich wydania powodowi.

Powód próbował doprowadzić do polubownego załatwienia sporu, w tym celu zawiadzał A. Ś. (1) do próby ugodowej, nie przyniosła ona jednak rezultatu (por. sprawa I Co (...) akta w załączeniu).

W odpowiedzi na pozew, pozwany A. Ś. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany wskazał, że ruchomości w postaci dwóch dywanów, mebli kuchennych i pokojowych, narożnika, kuchenek gazowej i elektrycznej zostały mu przekazane przez powoda ustną umową darowizny jednocześnie z darowizną nieruchomości – działki nr (...) wraz z budynkiem w S.. Przedmioty te były stare i zużyte, gdyż zostały zakupione przez powoda w latach 90-tych. W takich samych okolicznościach powód darował pozwanemu sprzęty przeznaczone do prowadzenia gospodarstwa rolnego, które nabyli w przeszłości rodzice stron – C. i J. Ś. (1) tj. wóz z burtami, cyrkularkę i koparkę do ziemniaków. Odnośnie piły spalinowej pozwany podał, że została ona zabrana przez powoda z chwilą jego wyprowadzki do J.. Odnośnie hydroforu pozwany podniósł, iż stanowi on część składową darowanej nieruchomości (budynku), a w związku z tym stanowi własność pozwanego. Co do żądania wydania szafy i stołu warsztatowego również zarzucił, iż rzeczy te stanowią jego własność.

Jednocześnie pozwany zakwestionował wskazaną przez powoda wartość spornych ruchomości, a nadto, podniósł, że ww. przedmioty nabył w drodze zasiedzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Strony postępowania są rodzeństwem. W roku (...) ich rodzice C. i J. Ś. (2), w związku z ubieganiem się przez C. Ś. (1) o przyznanie emerytury rolniczej, zdecydowali o przekazaniu gospodarstwa rolnego następcom. W konsekwencji tej decyzji, na podstawie aktu notarialnego, umowy darowizny gospodarstwa rolnego z (...)powód K. Ś. (1) stał się właścicielem działki siedliskowej o nr ewidencyjnym nr (...), stanowiącej rolę, pastwisko i plac budowlany o pow. 10 arów, oraz dwóch dziełek stanowiących las, położonych w S., gmina N., a to działki o nr ewidencyjnym(...) o pow. 29 arów i działki o nr ewidencyjnym (...) o pow. 75 arów. Ogółem powierzchnia nabytych przez powoda działek wyniosła 1,14 ha.

Na podstawie tego samego aktu notarialnego, działki rolne nabyli również żona powoda A. Ś. (2), pozwany A. Ś. (1) i brat Z. Ś.. Z umowy darowizny gospodarstwa rolnego wynika, że aktem przekazania rodzice stron nie objęli wszystkich gruntów, część z nich zachowując dla siebie. Jednak część siedliskową gospodarstwa tj. dom z zabudową gospodarczą i inwentarzem nabył powód K. Ś. (1). Wraz z przekazaniem gospodarstwa rolnego ustanowiono na rzecz darczyńców C. i J. Ś. (2) prawo nieodpłatnego dożywotniego zamieszkiwania w domu na działce siedliskowej nr (...), a także zastrzeżono na ich rzecz prawo użytkowania ciągnika rolniczego w zakresie uprawy gruntów sobie pozostawionych.

Poza ciągnikiem rolniczym, reszta sprzętów rolniczych wchodzących w skład przekazanego gospodarstwa rolnego, a w szczególności wozu z burtami, cyrkularki z piłą tarczową, silnika elektrycznego, śrutownika i koparki do ziemniaków, nie została formalnie wyodrębniona w umowie (dowód: kserokopia umowy darowizny z (...) Rep. A. (...), sporządzonej w Biurze Notarialnym w K., Oddział w J. przed notariuszem S. B. – k. 4-5).

Faktycznie przedmioty te nadal pozostały w obrębie działki siedliskowej w S., którą na własność otrzymał powód i przez kolejne lata ze sprzętów tych korzystali wspólnie C. i J. Ś. (2) oraz ich dzieci, w tym powód i pozwany. Stół warsztatowy z imadłem wykonany został przy współpracy powoda z bratem Z. i A. oraz ojcem. Powód zakupił kątowniki i dostarczył deski na ten stół. Z. Ś. na złomie kupił imadło (dowód: zeznania Z. Ś. – k. 41 - 42, zeznania B. Ś. (1) – k. 50-51v.).

Aktualnie, w gospodarstwie (na terenie działki siedliskowej) w S. nadal znajduje się wóz z burtami, cyrkularka, śrutownik, koparka do ziemniaków, a także stół warsztatowy z imadłem, a w budynku mieszkalnym nadal zamontowany jest hydrofor (fakty te zostały przyznane przez pozwanego – por. k. 66).

W grudniu(...)powód zabrał z gospodarstwa w S. siłą, wbrew woli A. Ś. (1), pług i brony. W sprawie tej interweniowała policja (dowód: notatka urzędowa KPP J. z (...) w aktach(...)Sądu Rejonowego w Jaśle i akta Prokuratury Rejonowej w J.nr (...)2016.D – akta w załączeniu).

Na terenie działki siedliskowej w S. brak natomiast piły motorowej (dowód zeznania: pozwanego – k. 66, świadka Ł. Ś. (1) – k. 48v., świadka B. Ś. (2) – k. 50v., świadka Z. Ś. – k. 41v).

Po przekazaniu mu własności gospodarstwa rolnego, powód zdecydował się zamieszkać wraz z żoną w przekazanym mu budynku mieszkalnym,
i w związku z tym przewiózł tam meble kuchenne, meble pokojowe tzw. meblościankę, dwa dywany, narożnik, jak również kuchenkę gazową na butlę
i kuchenkę elektryczną dwupalnikową. W tym czasie w budynku mieszkalnym
w S. nie było zainstalowanej bieżącej wody, w związku z czym powód wraz z żoną zakupili i zamontowali w budynku hydrofor z silnikiem (dowód: zeznania świadka A. Ś. (2) – k. 39v. - 40). Powód zamieszkiwał w S. jednak zaledwie ok. 6 miesięcy, po czym przeprowadził się do J., pozostawiając
w S. wymienione wyżej przedmioty wyposażenia. Z racji faktu, że w domu w S. w dalszym ciągu zamieszkiwali rodzice powoda, to oni z rzeczy tych korzystali do chwili swojej śmierci (dowód: zeznania świadków: A. Ś. (2) – 39v., B. Ś. (1) – k. 50 - 51v., D. Ś. (1) – k. 55v. - 56, S. Ś. (1) – k. 61-62, przesłuchanie powoda – k. 75v.).

W (...) zmarł ojciec powoda J. Ś. (2). W kolejnych latach pogorszył się stan zdrowia matki powoda, w związku z czym oczywistym stała się konieczność podjęcia się stałej opieki nad matką. Wobec faktu, że zasadniczy trzon gospodarstwa po rodzicach tj. działkę z domem, stanowiącą „bazę” całego gospodarstwa rolnego wraz z wyposażeniem (w tym sprzętami objętymi pozwem) otrzymał powód, jako naturalne pojawiło się oczekiwanie, że opiekę nad matką przejmie właśnie powód. Powód, zamieszkując jednak w J. i będąc zatrudnionym w częstych delegacjach, był w tym czasie w domu rodzinnym w S. sporadycznie. Natomiast w praktyce codzienną opiekę nad matką sprawował pozwany A. Ś. (1). W tych okolicznościach doszło między braćmi – powodem i pozwanym – do ustalenia, że powód, niejako w celu „zwolnienia się” z powinności opieki nad matką, przekaze pozwanemu aktem darowizny otrzymaną od rodziców działkę siedliskową z domem.

W konsekwencji, umową darowizny z (...) powód przeniósł na własność pozwanego A. Ś. (1) zabudowaną budynkiem mieszkalnym działkę nr (...) w S., gmina N. (dowód: kserokopia aktu notarialnego z (...) rep. A (...)sporządzonego przez notariusza A. U.
w Kancelarii Notarialnej w J. – k. 6 - 8, zeznania świadka S. Ś. (2) – k. 61v., przesłuchanie pozwanego – k. 65v.).

W niespełna rok od tej umowy matka stron C. Ś. (1) zmarła. Spadek po niej – na mocy testamentu holograficznego – nabył w całości syn A. Ś. (1). Od tego momentu, głównie za przyczyną testamentu matki, między stronami ma miejsce konflikt (dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w J.sygn. akt I Ns(...)- k. 21, zeznanie świadków: S. Ś. (1) – k. 61 - 62, B. Ś. (1) – k. 51, wyrok Sądu Rejonowego w J.w sprawie karnej sygn. akt II (...) dokumenty złożone w aktach Prokuratury Rejonowej w J. nr (...)2016.D, w tym postanowienie o umorzeniu dochodzenia w sprawie naruszenia miru domowego przez K. Ś. (1) na szkodę A. i B. Ś. (1), zeznania świadka K. Ś. (2) – k. 54v. - 55).

Aktualnie w domu w S. nadal znajduje się objęta żądaniem pozwu szafa trzydrzwiowa (dowód: zeznania świadków D. Ś. (2) – k. 56, Ł. Ś. (2) – k. 49, K. O. – k. 50, B. Ś. (1) – k. 50v.).

(...) oraz sprzęt stanowiący wyposażenie domowe pozostawione przez powoda w domu w S. do dalszego korzystania przez rodziców – wobec ich zużycia – zostały częściowo wyrzucone, część z nich została poskładana na strychu w S., a 2 szafki zostały oddane sąsiadowi P. K.. Pozwany w kwestii dalszych losów rzeczy ruchomych objętych pozostawionych przez powoda w S. konsultował się z powodem, pytając go, czy nie chce zabrać tych rzeczy. Powód odpowiedział pozwanemu, że ten może zrobić sobie
z tymi rzeczami co uważa za stosowne (dowód: zeznania świadków: P. K. – k. 56, D. Ś. (2) – k. 55v., S. Ś. (1) – k. 62, B. Ś. (1) – k. 51, przesłuchanie pozwanego – k. 66v.).

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o powołane w treści uzasadnienia dowody z dokumentów, zeznań świadków oraz uzupełniająco – przesłuchania stron. Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków B. Ś. (1), D. Ś. (2), S. Ś. (1) i P. K.. Relacje tych osób były ze sobą spójne i logiczne, w przekonujący dla Sądu sposób potwierdziły one logiczne twierdzenia pozwanego.

W podobny sposób Sąd ocenił zeznania świadków zawnioskowanych przez powoda, tj. żony powoda A. Ś. (2) i dzieci powoda: Ł. Ś. (1), K. O. i K. Ś. (2), z tym zastrzeżeniem, że Sąd nie dał wiary twierdzeniom tychże osób w zakresie, w jakim utrzymywali, że powód nigdy nie podarował pozwanemu sprzętów wyposażenia domu i gospodarstwa rolnego, o które toczy się spór. Zeznania tych świadków były spójne jedynie w zakresie stosunków panujących w rodzinie powoda zarówno przed dokonaniem darowizny w (...) jak też po jej dokonaniu. Kierując się zasadami doświadczenia życiowego, Sąd przyjął natomiast jako niewiarygodne, ażeby wolą powoda przekazującego w (...) gospodarstwo (działkę siedliskową) bratu było zatrzymanie własności bezwartościowych, a na pewno mocno zużytych mebli i dywanów oraz kuchenek, czy też zachowanie własności jednego z elementów instalacji wodnej na trwale związanego z budynkiem, tj. hydroforu. Analogicznie, za niewiarygodne Sąd uznał twierdzenia co do rzekomego zachowania przez powoda własności sprzętów rolniczych objętych pozwem. Abstrahując w tym momencie od szczegółowych różnic pomiędzy umową darowizny gospodarstwa rolnego (...) a umową darowizny nieruchomości (z...) niekonsekwencja tych zeznań przejawiała się chociażby faktem, że przy okazji darowizny z (...) świadkowie nie kwestionowali nabycia przez powoda własności sprzętów rolniczych, chociaż nie były one wyraźnie wskazane w umowie, natomiast przy podobnej darowiznie w (...) kategorycznie wykluczali, ażeby przejście własności wyposażenia gospodarstwa na działce siedliskowej mogło mieć miejsce. W kontekście okoliczności towarzyszących zawarciu darowizny nieruchomości (...) oraz kilkukrotnych deklaracji powoda co do woli wyzbycia się własności rzeczy pozostawionych w S., przeciwne twierdzenia wskazanej grupy świadków, jak i powoda Sąd uznał za niewiarygodne.

Zeznania Z. Ś. (k. 41 - 42) i M. Ś. (k. 51v. - 52) uzupełniały twierdzenia pozostałych świadków, którym Sąd dał wiarę.

Niewiele wniosły do sprawy zeznania J. B. (k. 62 - 63) i F. T. (k. 63). Osoby te nie miały bezpośredniej wiedzy na temat dokonanych między stronami darowizn, a swoje relacje opierały na informacjach zasłyszanych od rodziców stron, w szczególności C. Ś. (1).

Z kolei, pomiędzy stronami nie było sporu co do faktu, że przedmioty objęte żądaniem pozwu – za wyjątkiem piły spalinowej – znajdują się w posiadaniu pozwanego.

Z zeznań większości świadków oraz pozwanego wynika, że pozwany nie posiada aktualnie piły, która byłaby własnością powoda lub jakiegokolwiek innej, nabytej w przeszłości przez powoda lub jego rodziców.

Nie było w zasadzie sporu co do faktu, że pozwany nadal posiada przedmioty wyposażenia domu, objęte pozwem, przy czym spór istniał co do wskazanej przez powoda ich wartości. W tym zakresie na podstawie zeznań świadków, w szczególności B. Ś. (1), P. K., D. Ś. (2) i S. Ś. (1), a także przesłuchania pozwanego, Sąd ustalił, że aktualnie przedmioty te są mocno zużyte. Zostały one zakupione w latach 90-tych ubiegłego wieku, były używane początkowo przez powoda i jego rodzinę, następnie pozostawione do użytku przez rodziców powoda.

Doświadczenie życiowe w kontekście powyższych faktów nakazywało przyjąć, że są to obecnie rzeczy bezwartościowe lub przedstawiające niską wartość. Powód okoliczności przeciwnej nie udowodnił, pomimo, że na nim spoczywał ciężar dowodu.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy, istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia, komu przysługuje prawo własności spornych przedmiotów i czy podniesione przez pozwanego zarzuty mogą skutecznie hamować żądanie powoda.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie zarówno w zakresie żądania głównego – nakazania wydania rzeczy, jak też żądania ewentualnego – zasądzenia kwoty 6.400,00 zł.

Roszczenie powoda opiera się o treść art. 222 § 1 k.c. Legitymowanym czynnie w procesie windykacyjnym jest właściciel rzeczy, który został pozbawiony faktycznego władztwa nad nią i to na nim spoczywa ciężar udowodnienia prawa własności rzeczy. Legitymacja bierna przysługuje natomiast podmiotowi, który sprawuje faktyczne władztwo nad rzeczą. Mogą być to: posiadacze samoistni, zależni albo dzierżyciele. Z punktu widzenia skuteczności roszczenia windykacyjnego istotne jest, czy pozwany faktycznie włada rzeczą

i czy ma to miejsce w chwili orzekania o żądaniu powoda. Już w samej treści art. 222 § 1 k.c. wskazano, że pozwany w procesie windykacyjnym może bronić się zarzutem przysługiwania mu skutecznego względem właściciela uprawnienia do władania rzeczą (tzw. zarzut hamujący). Najsilniejszym tytułem do władania rzeczą jest oczywiście przysługujące pozwanemu prawo własności, którego istnienie zakwestionuje legitymację czynną powoda i w ten sposób może doprowadzić do zniweczenia roszczenia windykacyjnego. Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie, a zainicjowany przez powoda proces windykacyjny sprowadza się w zasadzie do rozstrzygnięcia sporu o własność.

Ustalony w sprawie stan faktyczny wskazuje jednoznacznie, że wraz

z przekazaniem powodowi gospodarstwa rolnego przez rodziców doszło do przekazania mu sprzętów rolniczych, które dla prowadzenia tego gospodarstwa służyły. Pomimo braku wyraźnego wyodrębnienia tychże składników w samej umowie wskazują na to okoliczności towarzyszące przekazaniu gospodarstwa

i związane z późniejszym sposobem korzystania z tychże przedmiotów. Zeznania świadków, także tych ze strony powoda, w interesie których nie leżało kwestionowanie własności powoda, wynika, że po przekazaniu gospodarstwa rolnego w(...) to powód, jako następca rodziców na gospodarstwie w S., traktowany był przez pozostałych braci jak gospodarz, a zarazem właściciel znajdującego się tam inwentarza. Oczywiście, wobec utrwalonego w rodzinie zwyczaju wzajemnego pomagania sobie w pracach gospodarczych, utrwalila się również praktyka wspólnego korzystania ze sprzętów rolniczych, wchodzących w skład rodzinnego gospodarstwa. Mając to na względzie, nie można – zdaniem Sądu – z powodu jednostkowych wypadków korzystania ze spornych przedmiotów przez inne osoby z rodziny, aniżeli powód kwestionować jego prawa do inwentarza nabytego wraz z nieruchomością.

Umowa „darowizny gospodarstwa rolnego” z (...) nosiła cechy umowy o przekazanie gospodarstwa rolnego w trybie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych rolników i okoliczność ta nie była przez strony kwestionowana w niniejszej sprawie. Okoliczności sprawy wyraźnie wskazują, że główną przyczyną dokonania rozporządzenia gospodarstwem rolnym przez C. Ś. (1) i jej męża J. Ś. (2) było uzyskanie emerytury rolniczej przez C. Ś. (2). Jak wiadomo, konieczne w tym celu zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej wiąże się z wyzyciem się przez rolnika własności i posiadania gospodarstwa rolnego. Definicja legalna pojęcia gospodarstwa rolnego, zawarta w art. 55³ k.c. wskazuje, że gospodarstwem rolnym są grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeśli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Mając to na uwadze, należy uznać, że rodzice powoda wraz z przekazaniem mu siedliska tj. domu mieszkalnego, budynków inwentarskich wraz

z podwórkiem, dokonali jednoczesnego przekazania wszystkich składników tego siedliska, a zatem także inwentarza i sprzętu rolniczego, jaki na chwilę przekazania wchodził w skład tego gospodarstwa.

W ocenie Sądu, za taką wykładnią przedmiotu umowy przemawia także fragment umowy, stanowiący o ustanowieniu użytkownika ciągnika na rzecz darczyńców (por. § 4 umowy z (...)– k. 5). Uczynione przez strony zastrzeżenie użytkownika jednego z elementów wyposażenia gospodarstwa należy poczytywać jako wolę stron ograniczenia nabywcy gospodarstwa rolnego w korzystaniu z tej rzeczy. Bez takiego zastrzeżenia powód jako nabywca gospodarstwa nie musiałby liczyć się z potrzebami rodziców - zbywców w tym zakresie. Taka konstrukcja umowy, zdaniem Sądu,

potwierdza zasadę, wedle której skoro pojęcie gospodarstwa rolnego obejmuje wszystko co wchodzi w jego skład, to wszelkie wyłączenia tych składników powinny być wyraźne i jednoznaczne. Gdyby zatem umowa przekazania gospodarstwa rolnego nie miała za przedmiot sprzętu rolniczego, wchodzącego w skład przekazanego siedliska, to uczynione w tej umowie zastrzeżenie o użytkowaniu ciągnika byłoby niecelowe i nielogiczne. Nie byłoby bowiem uzasadnienia dla zastrzegania takiego prawa dla zbywców, gdyby mieli oni zachować prawo własności tychże sprzętów rolniczych.

Reasumując powyższe stwierdzić należy, iż powód z chwilą przekazania gospodarstwa rolnego stał się właścicielem wszystkich, niewyłączonych w umowie, składników tego gospodarstwa, w tym sprzętu rolniczego.

Niemniej jednak, stwierdzenie powyższe nie prowadzi jeszcze do uznania żądań powoda za słuszne. Przesłanką skutecznego pozwania w procesie windykacyjnym jest bowiem fizyczne władanie przez pozwanego rzeczą stanowiącą własność powoda w chwili wyrokowania (art. 316 § 1 k.p.c.), a wyjątkowo w toku procesu windykacyjnego (por. art. 192 pkt 3 k.p.c.).

Wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego wykazały, że w związku z wieloletnią opieką pozwanego A. Ś. (1) nad rodzicami, a w końcowym okresie nad matką C. Ś. (1), strony porozumiały się co do tego, że powód przeniesie otrzymane od rodziców gospodarstwo (bez lasu) z powrotem na brata. Celem tej umowy miało być zwolnienie się powoda z moralnego obowiązku opieki nad matką, a wobec tego, że w siedlisku faktycznie gospodarował głównie pozwany i to on opiekował się matką, bracia uznali, że gospodarstwo w S. (tj. działka nr (...)) niejako „należy się” pozwanemu.

W efekcie tych uzgodnień, w dniu (...) – dochowując wymaganych formalności – strony zawarły umowę darowizny, na mocy której A. Ś. (1) nabył własność działki siedliskowej nr (...) w S. wraz z zabudowaniami. Powołana umowa darowizny milczy w przedmiocie ruchomości, znajdujących się na darowanej działce, w szczególności co do sprzętu rolniczego i wyposażenia domu. Zważając jednak na fakt, że powód wielokrotnie dawał do zrozumienia pozwanemu, że jego wolą jest definitywne przekazanie gospodarstwa w S. jako całości tj. wraz z inwentarzem i wyposażeniem domu pozwanemu, należało uznać, że między stronami doszło w sposób dorozumiany do jednoczesnego przeniesienia własności tychże ruchomości wraz z nieruchomością. Stwierdzenie to uzasadnione jest faktem, że pozwany kilkakrotnie – zarówno przy okazji wizyty u notariusza w dniu (...). jak i później przy okazji spotkań rodzinnych – pytał powoda o jego zamiary względem, spornych obecnie rzeczy. Powód pozostawiając pozwanemu wolną rękę w rozdysponowaniu starych sprzętów domowych, potwierdził jednoznacznie wolę przeniesienia własności tych przedmiotów na pozwanego.

Doświadczenie życiowe i logika nakazywałyby przyjąć, że każda osoba przeciętnie dbająca o własne interesy, chcąc zachować prawo własności wobec jakichkolwiek jednostkowych ruchomości, przy okazji takich rozmów zastrzegłaby wyraźnie, że chce daną rzecz zachować dla siebie. Ze strony powoda takich sygnałów nie było ani werbalnie, ani poprzez jakiegokolwiek czynności konkludentne (czynności dorozumiane).

Co się zaś tyczy żądania wydania hydroforu, to dodatkowo zauważyć wypada, iż jako element instalacji wodnej integralnie związanej z budynkiem, należy traktować go jako część składową budynku posadowionego na działce nr (...) i jako taką dzielącą los prawny rzeczy z którą jest związany, zgodnie z art. 47 k.c. Czyli stanowi własność pozwanego.

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, wedle którego gospodarstwo rolne stanowiące w ujęciu funkcjonalnym zorganizowaną całość gospodarczą, może być przedmiotem jednej czynności prawnej, z zastosowaniem wprost art. 55² k.c. Wówczas przedmiot czynności obejmuje ogół składników materialnych i niematerialnych składających się na istotę tego gospodarstwa. W niniejszej sprawie okoliczności sprawy wskazują, że celem uczynionej przez powoda darowizny było niejako zadośćuczynienie pozwanemu za opiekę nad matką

i gospodarowanie działką siedliskową w S.. Logiczne i przekonujące są zatem twierdzenia pozwanego, a także jego żony i córki, z których wynika, że powód nie chciał zatrzymać dla siebie starych i zużytych sprzętów, ponad 20-letnich, zarówno tych domowych, jak i rolniczych. Gdyby taka była jego wola, to z pewnością uczyniłby to najpóźniej z chwilą sformalizowania darowizny działki nr (...). Wiedząc, że własność działki z obejściem i zabudowaniami przejmuje pozwany, zważając przy tym, że działka ta pod względem funkcjonalnym od lat stanowiła bazę prowadzonej przez pozwanego działalności rolniczej, zachodzą wszelkie podstawy ku temu, aby pomimo braku wyraźnego wskazania w treści aktu notarialnego, traktować dokonany akt darowizny za obejmujący wszelki inwentarz, znajdujący się na wyposażeniu działki nr (...), a zatem obejmujący żądany wóz z burtami, cyrkularkę z piłą tarczową, silnik elektryczny, śrutownik, koparkę do ziemniaków oraz stół z imadłem. Przeciwnie twierdzenia powoda – jako nieznajdujące potwierdzenia w materiale dowodowym, ani w świetle zasad doświadczenia życiowego i logiki – nie zasługiwały na wiarę.

W zakresie żądania wydania piły spalinowej, stwierdzić nadto należy, że w sprawie nie wykazano, ażeby przedmiot ten znajdował się w posiadaniu pozwanego. Okoliczność ta została zaprzeczona przez pozwanego, a świadkowie nie potwierdzili, aby pozwany dysponował własnością powoda. Brak materiału dowodowego pozwalającego na ustalenie, że pozwany jest w posiadaniu piły spalinowej, stanowiącej własność powoda niweczyła żądanie jej wydania.

Końcowo, zauważyć wypada, iż żądanie windykacyjne powoda nie znajdowałoby podstaw także przy hipotetycznym przyjęciu, że sporny sprzęt rolniczy nie stanowił umów darowizn, ani w roku (...)ani w roku (...)

Z materiału dowodowego wynika, że sprzęt ten to przedmioty stanowiące tzw. dorobek rodziców, nabyte w czasie prowadzenia przez nich działalności rolniczej. Uznając, że rodzice stron zachowali własność tych przedmiotów, należałoby przyjąć, że stanowią one część masy spadkowej po nich. Biorąc zaś pod uwagę fakt, że do spadku po J. Ś. (3) powód został powołany w 1/4 części, a po C. Ś. (1) – w całości spadku powołany został pozwany, oznacza to, że po stronie powoda w dalszym ciągu zachodziłby brak legitymacji czynnej co do żądania wydania ww. przedmiotów (art. 206 k.c.).

W tym stanie rzeczy, na zasadzie art. 222 § 1 k.c. roszczenie o wydanie rzeczy, jak i zgłoszone żądanie ewentualne zasądzenia kwoty 6.400,00 zł – podlegało oddaleniu.

Wynik procesu uzasadniał obciążenie powoda kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego pozwanego, a to na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt. 4 i § 15 ust. 3 Rozp. Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 r. poz. 1800).